

EK:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2022/15)'E DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1. Dayanak

(1) Bu Rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe (Yönetmelik) dayanılarak hazırlanmıştır.

1.2. Soruşturma konusu eşya

(1) Soruşturma konusu eşya 5603.14 gümrük tarifé pozisyonu (GTP) altında yer alan “yalnız, poliüretanla kaplanmış, sıvanmış veya lamine edilmiş dokumaya elverişli suni ve sentetik liflerden m² ağırlığı 150 gr'ı geçen dokunmamış mensucat” ve 3921.13 GTP altında yer alan “yalnız, dokumaya elverişli maddelerden mesnedi bulunan, m² ağırlığı 150 gr'ı geçen deri taklitleri” tanımlı ürünlerdir.

1.3. Soruşturma konusu eşyaya ilişkin yürürlükteki mevzuat

(1) 18/4/2009 tarihli ve 27204 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (2009/12) ile, 5603.14 GTP'de yer alan Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli eşya ithalatına 1,9 ABD Doları/Kg tutarında dampainge karşı önlem yürürlüğe konulmuştur.

(2) 12/4/2015 tarihli ve 29324 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2015/9) ile uygulanmakta olan dampainge karşı önlemin aynen uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiş, daha sonra 16/10/2018 tarihli ve 30567 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2015/9)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile 3921.13 GTP'de yer alan “yalnız, dokumaya elverişli maddelerden mesnedi bulunan, m² ağırlığı 150 gr'ı geçen deri taklitleri” tanımlı eşyanın ÇHC menşeli olanları da aynı tutarda dampainge karşı önlem kapsamına alınmıştır.

(3) 28/5/2021 tarihli ve 31494 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/18) ile tamamlanan nihai gözden geçirme soruşturması sonucunda, 5603.14 ve 3921.13 GTP'de yer alan ÇHC menşeli soruşturma konusu eşya ithalatına 1,9 ABD Doları/Kg tutarında uygulanmakta olan dampainge karşı önlemin aynı şekilde devamına karar verilmiştir.

1.4. Başvuru ve soruşturma

(1) Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından ÇHC menşeli soruşturma konusu eşya ithalatında uygulanmakta olan dampainge karşı önlemin, Malezya ve Ürdün menşeli/çıktışlı eşya ithalatı yoluyla etkisiz kılındığına ilişkin re'sen bir inceleme başlatılmıştır.

(2) Önlemlerin etkisiz kılındığına ilişkin iddia ve bulguların Kanun, Karar ve Yönetmelik hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi neticesinde Malezya ve Ürdün menşeli/çıkışlı söz konusu eşya ithalatı için İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunca, Yönetmeliğin 38 inci maddesi çerçevesinde önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

(3) 4/9/2021 tarihli ve 31588 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/43) ile Malezya ve Ürdün menşeli/çıkışlı 3921.13 ve 5603.14 GTP altında kayıtlı eşya ithalatına yönelik olarak önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturma başlatılmıştır.

1.5. Soruşturma dönemi

(1) Önlemin etkisiz kılınmasına yönelik belirlemeler için 1/1/2018 ile 30/6/2021 tarihleri arası soruşturma dönemi ve raporlama dönemi olarak belirlenmiştir.

1.6. İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve bilgilerin toplanması

(1) Soruşturma için gerekli bilgilerin temini amacıyla, bilinen ithalatçılara ve yabancı üretici/ihracatçılara soru formları gönderilmiş ve Malezya ile Ürdün’ün Ankara’daki Büyükelçiliklerine bildirim yapılmıştır. İlk aşamada tarafların soru formlarını cevaplandırmaları için posta süresi dâhil 37 günlük süre verilmiştir. Sonraki aşamada Bakanlığımıza vaki makul süre uzatımı talepleri değerlendirilerek karşılanmış olup, ilgili taraflara normal süreye ilaveten ek süre de verilmiştir.

(2) Soruşturma kapsamında Malezya’da mukim Klarge Artificial Leather and Textile (M) Sdn. Bhd. (Klarge) firması soru formuna cevap vermiştir. İlgili firmaya eksiklik yazısı gönderilmiş olup firma talep edilen ve soruşturma açısından esaslı önem arz eden belge ve bilgileri sunmadığından ve sunduğu bilgilerde tutarsızlıklar bulunduğundan iş birliğine gelmedi olarak addedilmiştir.

(3) Malezya Dış Ticaret ve Sanayi Bakanlığı (MITI) soruşturmaya taraf olma talebi ile birlikte soruşturmaya ilişkin bilgi ve belgelerin Bakanlıkları ile paylaşımı talebini iletmıştır. Soruşturma açılışı öncesinde yapılan bildirimlere ilaveten, soruşturmanın açılışını müteakip ilgili ülkelerin Türkiye’deki Büyükelçiliklerine ve soruşturma konusu eşyanın bilinen ihracatçılarına soruşturma açılışı, gizli olmayan rapor ve soru formlarına ulaşım hususunda resmi bildirim yapılmıştır. MITI’nin taraf olma talebini iletmesinden sonra ilgili Bakanlığa söz konusu bilgiler bir kez daha gönderilmiştir. Diğer taraftan, soruşturmaya ilişkin bulguları içeren Nihai Bildirim Raporu ilgili taraf olan MITI’ye de iletilmiş ancak anılan Bakanlık herhangi bir görüş bildirmemiştir.

(4) Ürdün Sanayi, Ticaret ve Tedarik Bakanlığı soruşturmaya taraf olma talebini iletmış ve ilgili taraflarla paylaşmak için gizli olmayan inceleme notu ve açılış bildiriminin İngilizce tercümesini talep etmiştir. Bakanlığın taraf olma talebini iletmesinden sonra ilgili Bakanlığa söz konusu bilgiler bir kez daha gönderilmiştir. Soruşturma kapsamında gönderilen ihracatçı soru formları İngilizce dilinde hazırlanmış olup bunun dışındaki tüm belge ve yazışmalar Türkçedir. Anılan Bakanlık, soruşturmaya ilişkin iletmış olduğu görüşte Ürdün’den Türkiye’ye yapılan ihracatın 2019 yılı sonrasında azaldığını ve 2020 yılı Nisan ayından sonra ise tamamen son bulduğunu, Ürdün’ün ÇHC’den ithalatının, Ürdün’ün Türkiye’ye ihracat rakamları ile karşılaştırıldığında çok düşük olduğunu, İban for Artificial Leather and Fabric Company

firmasının soruşturma konusu eşya ithalatı bulunmadığını, Ürdün'den tek ihracatçı firma olan söz konusu firmanın 2020 yılında pandemi sebebiyle faaliyetine son verdiğini ve tesislerini Ürdün dışına taşıdığını, Ürdün'den Türkiye'ye gönderilen tüm ürünlerin menşe şartlarını yerine getirdiğini, bu sebeplerle Ürdün'e karşı açılmış olan önlemlerin etkisiz kılınmasına karşı soruşturmanın önlemsiz bir şekilde sonuçlandırılması gerektiğini belirtmiştir. Anılan Bakanlık Nihai Bildirime Raporuna ilişkin yazılı görüşlerini 14/1/2022 iletmış olup bahse konu görüşünde daha önce soruşturma kapsamında iletmış olduğu görüşlere ilave bir husus sunmamıştır.

(5) Soruşturma döneminin 1/1/2018-30/6/2021 arasını kapsadığı dikkate alındığında İban for Artificial Leather and Fabric Company firmasının 2018, 2019 ve 2020 yıllarında Türkiye'ye ihracatının bulunduğu görülmektedir. Bakanlıkça yapılan araştırmada firmanın faal olarak üretimde bulunduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra anılan firma soru formuna yanıt vermemiş ayrıca Türkiye'ye ihraç etmiş olduğu eşyayı kendi tesislerinde üretmiş olduğuna dair bir bilgi veya belge sunmamıştır. Diğer taraftan, ithalatta haksız rekabetin önlenmesine ilişkin mevzuat çerçevesinde önlemlerin etkisiz kılınması faaliyeti tanımlanmış olup eşyanın menşesine ilişkin hususların önlemlerin etkisiz kılınması tespitinde yeri bulunmamaktadır.

(6) Diğer taraftan, soruşturma konusu eşyaya ilişkin sektörü temsilen İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İHKİB) soruşturmaya taraf olma taleplerini ve soruşturma konusu ülkelerin anılan ürün grubunda dış ticaret açıkları olduğu, dolayısıyla anılan eşyanın üreticisi konumunda olmadıkları, bu ülkelerin menşe saptırması yoluyla mevcut dumpinge karşı önlemi etkisiz kıldıkları ve bu sebeple yerli üreticilerin haksız rekabet baskısı altında kaldığı ve mevcut dumpinge karşı önlemin etkisiz kılındığı yönündeki görüşlerini iletmıştır.

(7) Diğer taraftan, İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) ithalatta uygulanmakta olan ilave vergilerin ve ticaret politikası önlemlerinin yerli üreticinin ve sektörün korunması açısından çok önemli olduğu ancak belirsizliklerin yoğun olarak yaşandığı, orta ve uzun vadeli plan yapmanın zor olduğu dönemlerde üretimi kısıtlı olan ürün gruplarında ithalatta uygulanmakta olan ilave vergilerin ve ticaret politikası uygulamalarının geçici süreyle askıya alınmasının faydalı olacağı yönünde görüş iletmıştır.

(8) Malezya'da mukim ve iş birliğine davet edilen ve/veya söz konusu soruşturma ile ilgili/ilintili olabilecek diğer firmalardan zamanında ve usulüne uygun herhangi bir başvuru alınmamıştır.

(9) Ürdün'de mukim ve iş birliğine davet edilen ve/veya söz konusu soruşturma ile ilgili/ilintili olabilecek herhangi bir firmadan zamanında ve usulüne uygun bir başvuru alınmamıştır.

(10) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu ve değerlendirmeleri içeren genel nihai bildirim tüm ilgili taraflara; firmaya özel bilgileri ve değerlendirmeleri de ihtiva eden firma özel nihai bildirimler ilgili firmalara iletilmiş ve taraflara nihai bildirimdeki hususlara ilişkin görüşlerini sunma imkânı tanınmıştır.

(11) Nihai Bildirim Raporlarının yayınlanmasını müteakip Klarge firması sözlü olarak dinlenme taleplerini iletmış ve bu kapsamda 29/12/2021 tarihinde çevrim içi bir toplantı düzenlenmiş, anılan firmaya yazılı görüşlerini iletmesi için 31/12/2021 mesai bitimine kadar tekrar süre verilmiştir.

(12) Tarafların soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş olup mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

2. ÖNLEMLERİN ETKİSİZ KILINMASINA İLİŞKİN BELİRLEMELER

2.1. Genel açıklamalar

(1) Soruşturma konusu eşya ithalatında uygulanan dampinge karşı önlemin Malezya ve Ürdün menşeli/çıkışlı ithalat yoluyla etkisiz kılınp kılınmadığı hususu ithalatta haksız rekabetin önlenmesi hakkında mevzuat hükümleri çerçevesinde soruşturulmuştur.

(2) Soruşturma kapsamında esaslı bilgi veya belgeleri sağlamayan firmalar Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca iş birliğinde bulunmadı olarak addedilmiştir. Bu durumda, önlemlerin etkisiz kılınmasına yönelik belirlemeler için eldeki mevcut veriler kullanılmıştır.

2.2. Soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimi

(1) Soruşturma kapsamında 2018-2021 (Ocak-Haziran) dönemi ithalat istatistikleri değerlendirilmiştir. 3921.13 ve 5603.14 GTP'li soruşturma konusu eşyanın toplam ithalatı 2018 yılında 20 bin ton (87 milyon ABD Doları); 2019 yılında 14 bin ton (73 milyon ABD Doları); 2020 yılında 11 bin ton (59 milyon ABD Doları); 2021(1-6) döneminde ise 5 bin ton (31 milyon ABD Doları) seviyesinde gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalata ilişkin ortalama birim fiyatların 2018-2021(1-6) döneminde sırasıyla 4,4; 5; 5,3; 5,6 ABD Doları/Kg seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

(3) Anılan eşyanın ÇHC'den gerçekleştirilen ithalatı da 2018-2020 döneminde miktar ve değer bazında azalmıştır. Söz konusu ithalat 2021 yılının ilk 6 aylık döneminde ise bir miktar artış göstermiş ve 815 ton olarak gerçekleşmiştir. Buna ilaveten, 2018 yılında toplam ithalat miktarı içinde ÇHC'nin payı %47 iken bu oran 2021 yılının ilk 6 aylık döneminde %15 olarak gerçekleşmiştir.

(4) Soruşturma konusu eşyanın Malezya'dan ithalatı, 2018 yılında 89 ton (57 bin ABD Doları); 2019 yılında 2,3 bin ton (1,6 milyon ABD Doları); 2020 yılında 417 ton (637 bin ABD Doları); 2021(1-6) döneminde ise 242 ton (749 bin ABD Doları) seviyesinde gerçekleşmiştir.

(5) Söz konusu ithalata ilişkin ortalama birim fiyatların 2018-2021(1-6) döneminde sırasıyla 0,7; 0,7; 1,5 ve 3,1 ABD Doları/Kg seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Anılan ithalatın birim fiyatlarının genel ithalat ve ÇHC birim fiyatlarının oldukça altında kaldığı; artan ithalat ve düşük birim fiyatlar sebebiyle önlemin iyileştirici etkisinin azaltıldığı görülmektedir.

(6) Bahse konu eşyanın toplam ithalatı miktar bazında soruşturma konusu dönemde sürekli olarak azalırken, Malezya'dan yapılan ithalatın 2019 yılında bir önceki yılın 26 katına yükseldiği görülmektedir. Söz konusu artış Malezya ile Türkiye arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklindeki değişikliği göstermektedir.

(7) Soruşturma konusu eşyanın Ürdün'den yapılan ithalatı 2018 yılında 21 ton (58 bin ABD Doları); 2019 yılında 1.331 ton (860 bin ABD Doları); 2020 yılında 447 ton (517 bin ABD Doları) olarak gerçekleşmiştir. 2021(1-6) döneminde ise ithalat bulunmamaktadır. Ürdün'den ithalatın artış gösterdiği 2019 yılında anılan ülkenin ÇHC menşeli soruşturma konusu eşya ithalatının artmış olduğu yine Ürdün'ün Türkiye'ye yapmış olduğu ihracatın da 2019 yılında bir sıçrama yaptığı görülmektedir. Söz konusu artış Ürdün ile Türkiye arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklindeki değişikliği göstermektedir.

(8) Söz konusu ithalata ilişkin ortalama birim fiyatların 2018-2020 döneminde sırasıyla 2,7; 0,6 ve 1,2 ABD Doları/Kg seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Ürdün'den yapılan soruşturma konusu eşya ithalatındaki birim fiyatların 2019 ve 2020 yıllarında genel ithalata ve

ÇHC'den yapılan ithalata ilişkin birim fiyatların oldukça altında kaldığı; özellikle ithalatın arttığı 2019 yılında çok düşük bir seviyeye gerilediği ve önlemin iyileştirici etkisini azaltıldığı görülmektedir.

(9) Uluslararası ticaret verileri için International Trade Center (Trademap) istatistiklerinden faydalanılmış olup anılan kaynaktan Malezya'ya ilişkin en güncel istatistikler 2021 yılının ilk 5 aylık dönemine, Ürdün'e ilişkin istatistikler 2020 yılına aittir.

(10) Bu kapsamda, Malezya'nın soruşturma konusu eşya ithalatında en büyük tedarikçisinin ÇHC olduğu görülmektedir. Malezya'nın miktar bazında ithalatı içinde ÇHC'nin payı 2019 yılında %56, 2020 yılında ise %43'tür. Türkiye'ye ihracatın önemli oranda artış gösterdiği 2019 yılında anılan ülkenin ÇHC'den yapmış olduğu ithalat da %110 oranında artış göstermiştir.

(11) Malezya'nın soruşturma konusu eşya ihracatında 2019 ve 2020 yıllarında ilk sırada Türkiye yer almakta olup anılan ülke ihracatının 2019 yılında %18'i, 2020 yılında ise %21'i Türkiye'ye yapılmıştır.

(12) Ürdün'ün soruşturma konusu eşya ithalatında 2019 yılında ilk sırada %54 payla ÇHC yer almakta, bunu İtalya izlemektedir. Türkiye'ye ihracatın en fazla artış gösterdiği 2019 yılında Ürdün'ün ÇHC'den ithalatı %66 oranında artmıştır.

(13) Ürdün'ün 2019 yılında toplam 1.074 ton, 2020 yılında 424 ton soruşturma konusu eşya ihracatı bulunmaktadır. Bu kapsamda, Ürdün'ün dünyaya soruşturma konusu eşya ihracatının oldukça düşük olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra ihracatın sıçrama yaptığı 2019 yılında anılan ülkenin ihracatının tamamının Türkiye'ye yönelik olduğu tespit edilmiştir.

2.3. Firmalara ilişkin belirlemeler

(1) Malezya'da mukim Klarge Artificial Leather and Textile (M) Sdn Bhd. soruşturma kapsamında iletilen soru formuna cevap vermiştir. Firma tarafından verilen cevapların esaslı eksiklikler, yanlışlıklar ve tutarsızlıklar içermesi nedeniyle firmaya söz konusu hususlara ilişkin eksiklik yazısı iletilmiştir. Firma bu talebe cevaben bazı ilave bilgi ve belgeler sunmuş ancak belirtilen eksiklik, yanlışlık ve tutarsızlıkların esaslı olanlarına yanıt vermemiştir. Yapılan değerlendirme neticesinde firma tarafından soru formuna cevaben sunulan bilgi ve belgelerin esaslı eksiklikler ile yanlış ve yanıltıcı bilgiler içerdiği tespit edilmiştir. Bu meyanda, anılan firma Yönetmeliğin 26 ncı maddesi gereğince, "iş birliğine gelmedi" addedilmiştir.

(2) Klarge firmasından soruşturma konusu eşya üretiminde kullanıldığı belirtilen hammaddelerin alış faturaları, bunlara ilişkin taşıma ve ödeme belgeleri talep edilmiştir. Anılan firmanın talep edilen bilgilere yanıt olarak gönderdiği belgeler arasında 11 adet hammadde alımına ilişkin fatura ile enerji kullanımına ilişkin fatura yer almaktadır. Firma tüm faturaları göndermenin aşırı yük oluşturacağını iddia etmiştir. Yine firma tarafından hazırlanan hammadde alımlarını gösterir tablo referans alındığında soruşturma konusu eşya için 2020 yılı ve 2021 yılı ilk 6 aylık döneminde toplam 28 adet, soruşturma kapsamında yer almayan eşya üretiminde kullanılmak üzere alınan hammaddelere ilişkin ise 38 adet faturası olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, işlem sayısı ve kapsamı geniş olan ve aşırı yük getirebilecek bir sayıdan söz edilmemektedir. Klarge firması tarafından iletilen 11 adet hammadde alım faturasının toplamı 2020 yılı ve 2021 yılının ilk 6 aylık döneminde firma tarafından üretildiği iddia edilen toplam soruşturma konusu eşya miktarının %40'ından daha azdır.

(3) Klarge firmasından istihdam ettiğini belirttiği işçiler için sosyal güvenlik prim ödemelerine ilişkin bilgi talep edilmiştir. Anılan firma, kendileri tarafından sınırlı sayıda kişinin

istihdamının yapıldığını, geri kalan işçilerin ise insan kaynakları firmasından hizmet alımı şeklinde kontratla kiralandığını iddia etmiştir ve insan kaynakları firması ile yapılmış olan sözleşme sunmuştur. Bahse konu sözleşmede kiralanen işçilere ilişkin bir bilgi yer olmadığından üretimde çalıştığı beyan edilen işçilerin istihdam edildiğine ilişkin bir kanıt sunulmamıştır. Anılan firma, soruşturma konusu eşya üretiminde çalıştırdığı işçi sayısını belgelerle ispat edememesinin esaslı eksiklik olmadığını ve finansal raporlarda yer alan verilerin yeterli olduğunu iddia etmiştir. Ancak finansal raporlar soruşturma konusu eşya özelinde değil, firmaya ilişkin genel bilgileri içermektedir. Bu kapsamda, üretim kapasitesi ve fiili üretimi gösteren önemli göstergelerden biri istihdam edilen ve üretimde çalışan işçi sayısı olup bu bilginin firma tarafından destekleyici belgelerle ispat edilmesi gerekmektedir.

(4) Klarge firması dumpinge karşı önleme tabii ülke olan ÇHC'den bitmiş ürün ya da yarı mamul madde alımı bulunmadığını beyan etmiştir. Ancak Bakanlığımızca yapılan araştırma neticesinde 2020 yılında ÇHC'den 59.03 GTP'li "PU base" tanımlı eşya ithalatına ilişkin firmaya ait taşıma belgelerine ulaşılmıştır. 59.03 tarife pozisyonu tanımlı "plastik emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya plastikle lamine edilmiş mensucat"tır. Anılan firmanın sunmuş olduğu tablolarda bu eşyanın tarife pozisyonu farklı beyan edilmiştir. Firma açıklamasında eşyanın suni deri üretiminde poliüretan kaplama maksatlı kullanılan dokunmamış mensucat olduğunu iddia etmiştir. Ancak söz konusu taşıma belgelerinde eşya tanımlı PU base olarak yer almakla birlikte, tarife pozisyonu (HS code) da ayrıca 59.03 olarak belirtilmiştir.

(5) Soru formunda yer alan Türkiye'ye satışlar tablosu hazırlanırken her bir satış işlemi konusu eşya üretiminde kullanılan hammadde ile bunların menşeinin belirtilmesi gerekmektedir. Firma Türkiye'ye yapmış olduğu satışlar için üretimde hangi hammaddenin kullanıldığı konusunda bir ayrıma gidilmesinin mümkün olmadığını belirterek soru formunda istenilen ayrıntıda bilgi sağlamamıştır.

(6) Klarge firmasının soruşturma konusu eşyada Türkiye'ye gerçekleştirdiği satışların yanı sıra diğer ülkelere yaptığı satışlara ilişkin faturaların da birer örneğinin sunulması talep edilmiştir. Klarge tarafından 2021 yılında diğer ülkelere soruşturma konusu eşya ihracatı yaptığına ilişkin faturalar gönderilmiştir. Diğer taraftan, Klarge talep edilen soruşturma konusu eşya stok hareketlerine ilişkin detaylı muhasebe kayıtlarını iletmiştir. Söz konusu kayıtlarda belirtilen ilgili satış faturaları konusu stok çıkış miktarları ile diğer ülkelerdeki firmalara yapılan satışa ilişkin düzenlenen faturalarda yer alan miktarlar tamamen farklıdır. Stok çıkışları fatura miktarlarından daha yüksek görünmektedir. Bu durum firmanın sunmuş olduğu üretim, ihracat, stok ve satış miktarlarının tutarsız olduğunu göstermektedir.

(7) Klarge firması soruşturma konusu eşyanın üretiminde kullandığını iddia ettiği hammadde alımlarının büyük bölümünü, fatura, taşıma ve ödeme belgelerini ibraz edemediğinden kanıtlanamamıştır. Ayrıca firmanın çalıştırdığı işçi sayısını belgeleyememiş olduğu ve firma tarafından sunulan satışlara ilişkin tablolar, fatura ve stok kartı bilgilerinin birbiriyle tutarsız ve yanlış olduğu anlaşılmıştır. Tüm bu tespitler, firmanın Türkiye'ye ihraç etmiş olduğu soruşturma konusu eşyayı tesislerinde üretmiş olduğunu göstermekte yetersiz kaldığından, anılan firmanın yürürlükteki dumpinge karşı önlemi etkisiz kaldığı tespit edilmiştir.

(8) Malezya'da mukim ve soruşturma konusu ürünleri ülkemize ihraç eden diğer firmalardan zamanında ve usulüne uygun bir başvuru alınmamış olup Yönetmeliğin 26 ncı maddesi hükümleri kapsamında anılan firmalar "iş birliğine gelmedi" addedilmiştir. Anılan madde hükümleri uyarınca iş birliğinde bulunmayan firmalar için belirlemeler, olumlu ya da olumsuz, mevcut verilere göre yapılmıştır.

(9) Bakanlığımızca yapılan incelemelerde, Malezya’da mukim ve soruşturma döneminde soruşturma konusu eşyanın Türkiye’ye ihracatını gerçekleştiren ve kendilerine bildirim yapılmış olmasına rağmen soru formuna cevap vermeyen diğer firmalara ise ulaşmak mümkün olmamış ya da bu firmaların farklı alanlarda faaliyet gösterdikleri anlaşılmıştır.

(10) Ürdün’de mukim ve soruşturma konusu ürünleri ülkemize ihraç eden firmalardan zamanında ve usulüne uygun bir başvuru alınmamış olup Yönetmeliğin 26 ncı maddesi hükümleri kapsamında anılan firmalar "iş birliğine gelmedi" olarak addedilmiştir. Anılan madde hükümleri uyarınca iş birliğinde bulunmayan firmalar için belirlenmeler, olumlu ya da olumsuz, mevcut verilere göre yapılmıştır.

2.4. Ticaretin gerçekleştirilme şekline ve dumpinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaldığına ilişkin belirlenmeler

(1) Soruşturma konusu eşyanın Malezya’dan yapılan ithalatı 2019 yılında bir önceki yıla göre miktar bazında 26 kat artmıştır. Aynı dönemde söz konusu eşyanın toplam ithalatı ise düşüş göstermektedir. Malezya’nın soruşturma konusu eşya ithalatında en büyük tedarikçinin ÇHC olduğu ve anılan ülkenin Türkiye’ye ihracatının arttığı 2019 yılında ÇHC’den yapmış olduğu soruşturma konusu eşya ithalatının da önemli ölçüde artış gösterdiği görülmektedir. Malezya’nın miktar bazında ithalatı içinde ÇHC’nin payı 2020 yılında %43, 2021 yılında ise %33’tür. Malezya’nın ihracat yaptığı ülkeler arasında 2018 yılında Tayland ilk sırada yer alırken, 2019-2020 yıllarında Türkiye ilk sıraya yükselmiştir. Söz konusu hususlar Türkiye ile anılan ülke arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine, ithalattaki artış ve birim fiyatların genel ithalat birim fiyatları ve ÇHC menşeli ithalattaki birim fiyatlardan daha düşük seyretmesi önlemin iyileştirici etkisinin azaldığına işaret etmektedir.

(2) Soruşturma konusu eşyanın Ürdün’den gerçekleştirilen ithalatı 2019 yılında bir önceki yıl ithalatının 63 katına yükselmiştir. 2021 yılının ilk 6 aylık döneminde ise Ürdün’den soruşturma konusu eşya ithalatı bulunmamaktadır.

(3) Ürdün’ün soruşturma konusu eşya ithalatında 2020 yılında ilk sırada %39 payla ÇHC yer almakta, bunu sırasıyla İtalya ve Türkiye izlemektedir. Ürdün’den ithalatın artış gösterdiği 2019 yılında anılan ülkenin ÇHC’den yapmış olduğu soruşturma konusu eşya ithalatının da artış gösterdiği görülmektedir. Ürdün’ün 2019 yılında toplam 1.074 ton, 2020 yılında 424 ton yapılan soruşturma konusu eşya ihracatı bulunmaktadır. Bu kapsamda, Ürdün’ün dünyaya soruşturma konusu eşya ihracatının oldukça düşük olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra ihracatın sıçrama yaptığı 2019 yılında anılan ülkenin ihracatının tamamının Türkiye’ye yönelik olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu hususlar Türkiye ile anılan ülke arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve önlemin iyileştirici etkisinin azaldığına işaret etmektedir.

3. NİHAİ DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

3.1. Nihai değerlendirme

(1) Klarge firması Yönetmeliğin 26 ncı maddesi gereğince, "iş birliğine gelmedi" addedilmiş ve mevcut verilerle yapılan değerlendirmede anılan firmanın yürürlükteki dumpinge karşı önlemin etkisiz kaldığı tespit edilmiştir.

(2) Malezya'da mukim diğer soruşturma kapsamı firmalar iş birliğinde bulunmamış ve bu firmalar için belirlemeler mevcut verilere göre yapılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma döneminde Malezya'dan yapılan ithalatın 2019 ve 2020 yıllarında ciddi artış gösterdiği, Malezya birim fiyatlarının genel ithalattaki birim fiyatların ve ÇHC birim fiyatlarının altında kaldığı ve ihracatın en büyük kısmını gerçekleştiren firmaların iş birliğinde bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu firmaların bir kısmına ulaşılamamış ya da farklı alanlarda faaliyet gösterdikleri anlaşılmıştır. Yapılan bu tespitler, yürürlükteki dumpinge karşı önlemlerden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda Türkiye ile Malezya'da yerleşik diğer firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve Malezya menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat yoluyla yürürlükteki dumpinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir. Bu kapsamda, Malezya'da mukim diğer firmaların yürürlükteki dumpinge karşı önlemi etkisiz kıldığı tespit edilmiştir.

(3) Ürdün'de mukim herhangi bir firma soruşturma kapsamında iş birliğinde bulunmamış ve bu firmalar için belirlemeler mevcut verilere göre yapılmıştır. Bu çerçevede, 2019 yılında ithalatın önemli miktarda artış gösterdiği, aynı yılda ülke ihracatının tamamının Türkiye'ye yapıldığı anlaşılmıştır. Anılan ülkeden tek ihracatçı olan Iban for Artificial Leather and Fabric Company firması soru formuna cevap vermemiş ve Bakanlığımızca yapılan incelemede soruşturma konusu eşya üretimini gerçekleştirdiğini kanıtlanamamıştır. Yapılan bu tespitler, yürürlükteki dumpinge karşı önlemlerden kaçınma dışında yeterli bir haklı nedeni veya ekonomik gerekçesi bulunmayan bir uygulama, işlem veya iş sonucunda Türkiye ile Ürdün'de yerleşik firmalar arasındaki ticaretin gerçekleştirilme şeklinde bir değişikliğin meydana geldiğine ve Ürdün menşeli/çıkışlı olarak yapılan ithalat yoluyla yürürlükteki dumpinge karşı önlemin iyileştirici etkisinin azaltıldığına işaret etmektedir. Bu kapsamda, Ürdün menşeli/çıkışlı ithalat yoluyla yürürlükteki dumpinge karşı önlemin etkisiz kıldığı tespit edilmiştir.

3.2. Sonuç

(1) Soruşturma çerçevesinde elde edilen bilgiler doğrultusunda, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/18) kapsamında ÇHC menşeli eşya ithalatında uygulanmakta olan dumpinge karşı önlemin, Malezya ve Ürdün menşeli/çıkışlı soruşturma konusu eşya ithalatına teşmil edilmesine İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunca karar verilmiştir.

(2) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2021/43) çerçevesinde teminata bağlanmış işlemlere yönelik olarak gümrük idarelerince Kararın 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca işlem tesis edilmesine karar verilmiştir.